

ပုၤဆါအခွဲးယာ်တဖၣ် ဒီးမူဒါတဖၣ်

ဖဲ Corewell Health နှံၣ် ပသးအိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်လၢဒီဖျါလီၤဆီဖးဒိၣ် လၢပုၤဆါတဂၤစၢ်စၢ် ဒီးဟံၣ်ယိကိးဒုၣ်ဒီးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပသးအိၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးနၤ ဒ်သိးကမၤလီၤတၢ်လၢ နှံၣ်ဘၣ်နီၣ်ကစၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲလၢအကံၢ်အစီၣ်ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဆါတဖၣ်အိၣ်ဒီးခွဲးယာ် လၢကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲလၢ အိၣ်ဒီးတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ တၢ်ဟံၣ်ကဲ, နီၣ်တဂၤအဂီၢ် ဒီးအကံၢ်အစီၣ်ဂၤန့ၣ်လီၤ

- ပုၤဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတဖၣ်လၢ Corewell Health နှံၣ် ကတူၢ်လီၤ, ဟံၣ်ကဲဒီး တိစၢၤမၤစၢၤပုၤခဲလၢ တဘၣ်ထွဲဒီးကလုာ်ဒုၣ်, ဖဲးလွဲာ်, တၢ်ကဲမုၢ်ခွဲ, မုၢ်ခွဲတၢ်မ့ၢ် တၢ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ, ထံကီၢ်ဂ့ၢ်ထံး, တၢ်ဘျုးတၢ်ဘၣ်, နီၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတဆူၣ်တကျါ, သး နှံၣ်, HIV အိၣ်တအိၣ်, ကွဲး, ကွဲးအတၢ်ယုထၢ, ပုၤကလုာ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်အလဲ ဂံၢ်ထံး လၢတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်တယာ်အဂၤလၢ ကီၢ်စၢၤ ဖျိၣ်, ကီၢ်စၢၤ မ့တမ့ၢ်လီၤကဝီၤသဲးထွဲတြီၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဆါတဖၣ်န့ၣ် တၢ်ကကူစါ အီၤ လၢကျဲကပူၤလၢအဖိးမံဒီး အဝဲသ့ၣ်အမုၢ်ခွဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ကကွၢ်ထွဲအီၤလၢ ပုၤမၤတၢ်ဖိအသကံၢ်ပဝးကူၣ်သ့ဂ့ၤ ဒီးတၢ်ဟံၣ်ကဲ ကိးဆၢ ကိးကတီၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤဆါမ့ၢ်ကတီၤသ့အဲကလံးကျါထဲတစဲး မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၤန့ၣ် တၢ်ပနီၣ် ကျိၣ်ဒီးတၢ်ကတီၤကျိၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်, အပူၤကလီၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ကူစါတၢ်ဆါ, တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ဆါခိဒ်အလိၣ်ဘၣ်အသိး. ပမၤ လၢပုၤပုၤဆါအတၢ်ကူစါတၢ်ဆါတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တသ့န့ၣ် ပကသုးကျဲတၢ် ဆါခိဒ်အီၤဆူ တၢ်ဆါဟံၣ်အဂၤတဖျါ. တၢ်ကမၤတၢ်ဆါခိဒ်တဖၣ် ထဲဒ်ဖဲတၢ်ဟ့ၣ် ယာ်ပုၤဆါ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါခဲလၢ ဘၣ်ထွဲဒီးဘၣ်မနုၤအသိတၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါ ခိလဲၣ် ဒီးအဝဲမ့ၢ်ယုထၢလၢ တၢ်တဆါခိဒ်အီၤအဂီၢ်န့ၣ် တၢ်ကဟ့ၣ်အီၤတၢ်ယုထၢ အဂၤတဖၣ် လၢတၢ်ကူစါတၢ်ဆါအဂီၢ်. တၢ်ဆါဟံၣ်လၢအဒီးန့ၣ်ပုၤဆါန့ၣ် ကဘၣ် အာၣ်လီၤလၢ ကတူၢ်လီၤပုၤဆါအဂီၢ်.
- တၢ်ကမၤတၢ်ထဲးဂံၢ်ထံးဘါခဲလၢ ဒ်သိးကဟ့ၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်/နီၣ်သးတၢ်ကွၢ် ထွဲ ဒ်ပုၤဆါအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်, သရၣ်ဒိၣ်, ရါဘၣ်, သီခါ မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘၣ် ခိၣ်န့ၣ်အဂၤ မ့တမ့ၢ်, မ့အိၣ်န့ၣ်, လၢ Corewell Health အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တၢ် ကွၢ်ထွဲ.
- တၢ်ကတဲအီၤ ကျဲလၢကဘၣ်ဆိုးထီၣ်တၢ်ကဒူးကဒုၣ်တဖၣ် ဒီးကဘၣ်ဆုတၢ်ဂ့ၢ် လီၤဘီၣ်လီၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ထီဒါလီၤသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ယၢတဖၣ် ပုၤ ယုာ်ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် Patient Relations (တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤဆါ), Ethics Committee (တၢ်သကံၢ်ပဝးကမဲးတံာ်) ဒီးကရၢချာ်စးပၤဆါတၢ်အဂၤ တဖၣ် ဒ်သဲးအိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.
- စူးကါကသ့ တၢ်ဒီးသဒီးတၢ်ကတီၤန့ၣ်ခဲးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် ဒ်အလိၣ်ဘၣ်အ သိးအဂီၢ်.
- ကအိၣ်ဒီးဟံၣ်ယိဖိတဂၤ မ့တမ့ၢ်ပုၤခါစးလၢအဝဲယုထၢ ဒီးအကသံၣ်သရၣ် လၢတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအီၤအချ့ ဘၣ်ထွဲဒီးအတၢ်ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်အဂီၢ်.
- တၢ်ဒီးန့ၣ်တၢ်ဆဲးကျါဆဲးကျိး ဒီးအိၣ်လဲးထြီၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်ကစီၣ်ဂ့ၢ်ကျိၣ်ဖဲးဖိကဟ့ၣ်ပိ ညါ လၢပုၤအိၣ်ဒီးနီၣ်ဒီးကွၢ်ဂီၤတဆူၣ်တကျါတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဆါတဖၣ် အိၣ်ဒီးခွဲးယာ်လၢ ကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကစီၣ်ဂ့ၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ဘး တၢ်ကူစါအဝဲ သ့ၣ်အတၢ်ဆါ ဒီးဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲကန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ပုၤဆါမ့ၢ်လၢသ့ ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲကန့ၣ် ဒ်သိးကဟ့ၣ်-
- တၢ်ဆုဖျါဖျိဖျါဖျါ ဘၣ်ဘးတၢ်ယုထံၣ်တၢ်ဆါ ဒီးတၢ်ကူစါတၢ်ဆါ.
- တၢ်ကစီၣ်ဂ့ၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ဘး တၢ်ကူစါတၢ်ဆါ မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤအကျိၣ်အကွၢ်ဘၣ်ထွဲ လီၤလီၤဆီဆီဒီးန့ၣ်တၢ်ဆါ, ပုၤယုာ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်န့ၣ်ဘျုးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ယုထၢလၢကျဲးဘၣ်လၢတၢ်ကူစါတၢ်ဆါတဖၣ်အံၤအဂီၢ်.
- ကသံၣ်သရၣ်လၢမ့ဒ်အိၣ်လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲပုၤဆါ အမံၤ ဒီးအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤခိၣ်တီၤ ဒီး ပုၤဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲအဂၤတဖၣ် အမံၤဒီးခိၣ်တီၤတဖၣ်.
- တၢ်ကူစါတၢ်ဆါအစၢ, ပုၤယုာ်ဒီးအစၢလၢတမ့ၢ်လၢဟံၣ်တဖၣ် လၢအကသံၣ်သရၣ်

- မ့တမ့ၢ်ပုၤလၢအဝဲဟ့ၣ်မ့ဟ့ၣ်ဒါအအိၣ်.
- တၢ်န့ၣ်လီၤကွၢ်အတၢ်ကူစါတၢ်ဆါခွဲးယာ်. တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအီၤလၢ ပုၤဆါဖးကွၢ် အတၢ်ကွဲးနီၣ် ယုာ်ဒီးအကသံၣ်သရၣ် မ့တမ့ၢ်အပုၤဟ့ၣ်မ့ဟ့ၣ်ဒါန့ၣ်လီၤ. ပုၤဆါ အိၣ်စၢ်ကိးဒီးခွဲးယာ် လၢကယုဒီးဒီးန့ၣ် အနီၣ်ကစၢ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်ကွဲးနီၣ်အ လံာ်ဒိတဘၣ် လၢအဘူးအလၢဖဲအကြဲးန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤဆါအလံာ်တီၤဖျါ မ့တမ့ၢ်နီၣ်ကစၢ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်အဂၤ ဆူကရၢသၢဖု တဖၣ် ထဲဒ်ဖဲပုၤဆါတူၢ်လီၤအာၣ်လီၤ (တပုၤယုာ် သဲးစးအတၢ်သိၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ပျဲ အီၤလၢတၢ်ကူစါတၢ်ဆါ, တၢ်ဟ့ၣ်အလဲ မ့တမ့ၢ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤတဖၣ်).

ပုၤဆါတဖၣ် အိၣ်ဒီးခွဲးယာ်လၢကမၤတၢ်ဆါတၢ်ဘၣ်ဘး ပုၤလၢကကွၢ်ထွဲအီၤန့ၣ် လီၤ

- ပုၤဆါ မ့တမ့ၢ်ပုၤခါစးလၢန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမီၤလၢသဲးစးတဂၤန့ၣ် မ့ၢ်လၢသ့-
- လၢကပုၤယုာ်ဒီးမၤတၢ်ဆါတၢ်ဘၣ်ဘး အနီၣ်ကစၢ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ ဒီးတၢ်သုး ကျဲတၢ်ကွၢ်ထွဲအဂီၢ်.
- လၢကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ ဒ်သိးကပုၤယုာ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သး ဂဲၤ လၢအတၢ်ကွၢ်ထွဲအပူၤ ဒ်ပုၤဆါတဂၤအတၢ်ဘၣ်ဘါတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲခိၣ်သ့ၣ် တမံၤအသိး.
- vလၢကအိၣ်ဒီးတၢ်ယုထၢ လၢကတူၢ်လီၤမ့တမ့ၢ်သမၤဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ ဒီးတၢ်ကူ စါတၢ်ဆူတုၤလၢအပတီၢ် လၢသဲးစးပျဲအီၤ ဒီးကဘၣ်တၢ်တဲအီၤ တၢ်ကူစါတၢ်ဆါ တၢ်အံၤတဖၣ်အစၢ.
- ခွဲးယာ်လၢကမၤဝဲ Advance Directive (တၢ်န့ၣ်ကျဲဘၣ်ဘးတၢ်ဆါတၢ်ဖဲနက တီၤတၢ်လၢနကစၢ်အဂီၢ်တသ့အခါ) ဒီးသ့ၣ်ညါလၢတၢ်ကဟံၣ်ထွဲအီၤ တုၤအပတီၢ် လၢသဲးစးပျဲအီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်ယုအီၤအခါ တၢ်ဆါဟံၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲကန့ၣ် မၤစၢၤ ပုၤဆါလၢတၢ်ကတီၤ Advance Directive သ့န့ၣ်လီၤ.
- ကအိၣ်ဒီးခွဲးယာ်လၢ ကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ထံၣ်ဆိကမိၣ်ခဲမံၤတမံၤ ယုာ်ဒီးကသံၣ်သရၣ် လၢခဲတဂၤ လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ယုထီၣ်ဒီးတၢ်လၢကတူၢ်လီၤအဂီၢ်.
- ကယု Ethics Committee အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါတၢ်ထံၣ်အဂီၢ်.
- ကမၤတၢ်ဆါတၢ်တဖၣ် လၢကထၢန့ၣ်မ့တမ့ၢ်ထုးထီၣ် ဟံၣ်ဖိယိဖိမ့တမ့ၢ်ပုၤအဂၤ ဒိၣ် တဂၤမ့တမ့ၢ်ခဲလၢ လၢတၢ်ပုၤယုာ်လၢအဝဲအတၢ်ကွၢ်ထွဲအပူၤအဂီၢ်.
- ကဒီးန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ဘး တၢ်ကွၢ်ထွဲဖဲဘူးကသံၣ်အဆါကတီၢ်အဂီၢ်.
- တၢ်ဆုဖျါဘၣ်ဘး အကဒွဲးစရီ, ကျိၣ်စုတၢ်ဆီၣ်ထွဲ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အလဲတၢ်ယုထၢတဖၣ်. ပုၤဟ့ၣ်အလဲမ့ၢ်မတၢ်ဂ့ၤမတၢ်ဂ့ၤ ပုၤဆါတဖၣ်အိၣ်ဒီးခွဲးယာ် လၢကန့ၣ်ဘၣ်အ ကဒွဲးစရီအဒိတဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဆါတဖၣ်အိၣ်ဒီးခွဲးယာ် လၢကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်မံသးမ့ၢ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဘါ Michigan ကီၢ်စဲၣ်သဲးစးလၢ ပုၤဆါတဖၣ်လၢဆူၣ်ချ့တၢ်တီၢ်ကျဲလၢကီၢ်စဲၣ်ပၤ ဆါအီၤ

- အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်လၢသ့-
  - လၢကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲလၢ တၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢဘၣ်ဘါ, ပုၤဖျဲးဒီးတုၤလီၤတီၤလီၤ, ပုၤဖျဲးဒီးတၢ်မၤတရီၤတပီၤဒီးတၢ်မၤအန့အီၤအဂီၢ်. တၢ်ကဘၣ်စူးကါကံၢ်တၢ်ဖိတၢ် လံၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်တြီၣ်နီၣ်ဒိတဖၣ် ထဲဒ်ဖဲဂီၢ်အူတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်အပူၤ ဒ်သိးကဒိ သဒါပုၤဆါ ဒီး/မ့တမ့ၢ်ပုၤလၢတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
  - ကအိၣ်ဒီးတၢ်သမံသမိးအတၢ်အုၣ်ထုးအုၣ်စိာ်ကွၢ်ကွၢ် ဒီးပုၤယုာ်လၢတၢ်တီၢ်ကျဲ တဖၣ် ဒ်သိးကပၤဆါတၢ်အုၣ်ထုးအုၣ်စိာ်အဂီၢ်.
- ပုၤဆါမ့ၢ်လၢသ့လၢ-
- ကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကျိၣ် ဘၣ်ဘးတၢ်အုၣ်ထုးအုၣ်စိာ်ဒီး တၢ်မၤဘျိတၢ်အုၣ်ထုး အုၣ်စိာ်အဂီၢ် တၢ်ယုထၢတဖၣ်.
  - ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး လၢတၢ်တြီၣ်တၢ်အုၣ်ထုးအုၣ်စိာ်တဂၤ.
  - ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲအပူၤကျဲသ့စဲၣ်နီၣ်တဖၣ် လၢအစးဆါချ့ဆူ တၢ်ဘိးဘၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်ဘးတၢ်အုၣ်ထုးအုၣ်စိာ်.

